

Dezbaterea în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități psihosociale și intelectuale pentru elaborarea Planului Național de Acțiune

Sinteză - Plan de Acțiune

În cadrul celor 10 cursuri din cadrul proiectului **AdaptJust, justiție accesibilă pentru persoane cu dizabilități**, magistrații, avocații și specialiștii din domeniul psihosocial au făcut mai multe propuneri pentru Planul Național de Acțiune.

Printre acestea, se regăsesc următoarele:

1.

- Diseminarea informațiilor în rândul personalului din centrele rezidențiale privind accesul la justiție al persoanelor cu dizabilități
- Informarea efectivă (de către personalul calificat) a persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale în legătură cu drepturile acestora
- Materiale informative în limbaj simplificat
- Facilitarea plângerilor către autorități
 - Accesibilizarea modului în care persoanele cu dizabilități din centrele rezidențiale pot depune o plângere sau pot sesiza încălcarea unui drept

2.

- Claritatea statistică a datelor privind persoanele aflate în centre rezidențiale și spitale de psihiatrie, precum și rata abuzurilor din aceste instituții
- Existența unor mecanisme de control independente
- Existența unui sistem de diseminare (DGASPC / Spitale de Psihiatrie - Poliție - Parchet) a cazurilor în care o persoană cu dizabilități se află în risc de a ajunge victimă a unor abuzuri sau este victima abuzurilor
- Programe speciale de muncă realizate de Ministerul Muncii pentru persoanele din centrele rezidențiale
- Reglementări legale pentru existența unui facilitator în justiție
- Inițiativă din partea statului pentru înființarea de servicii sociale în comunitate (psihiatrie comunitară)
- Dezvoltarea unei platforme ce conține explicații ale termenilor juridici/medicali cu acces pentru personalul interesat

proiect derulat de:

în parteneriat cu:

- Dezvoltarea de baze de date accesibile gratuit tuturor specialiștilor și persoanelor interesate (ex: reprezentanți legali, asistenți sociali, părinți)
- Folosirea unui limbaj accesibil și util în rapoartele de expertiză medico-legală
 - Pentru ca juriștilor să le fie mai ușor să conștientizeze nivelul de discernământ pe care persoana l-a avut, de exemplu, la momentul comiterii faptei, și invers, juriștii să facă solicitări de expertize cu nevoi exprimate într-un limbaj accesibil personalului medical/asistenților sociali, etc.
- Dezvoltarea unor spații speciale pentru audierea persoanelor cu dizabilități
- Posibilitatea de a participa la audiere și o persoană cu care cel audiat să se simtă confortabil
- Crearea unui sistem digital și automatizat de alerte pentru organele de urmărire penală, pentru a se putea autosesiza mai rapid și mai ușor
- În urma implementării planului de acțiune, să nu mai existe persoane "căzute între sisteme"
 - Ex: eliberate dintr-o instituție fără vreun plan sau mediu stabilit în care să trăiască, și apoi instituționalizate din nou

3.

- Existența unei persoane specializate în drepturile omului cu pregătire juridică la nivelul fiecărui DGASPC, care să efectueze vizite de monitorizare și să sesizeze cazurile de încălcări ale drepturilor persoanelor cu dizabilități
- Colaborare între MAI și Ministerul Sănătății privind formarea organelor abilitate care interacționează cu persoane cu dizabilități (managementul situațiilor de risc)
- Avocați formați la nivelul barourilor care să viziteze centrele rezidențiale și spitalele de psihiatrie
- Existența unui „ocrotitor” pentru persoanele cu dizabilități
- Înființarea de echipe mobile formate din specialiști instruiți în lucrul cu persoane cu dizabilități
- Fiecare instanță să aibă un profesionist din domeniul psihosocial care să contribuie la o comunicare adaptată pentru persoanele cu dizabilități

proiect derulat de:

în parteneriat cu: